

Aan De Staatssecretaris Herstel Groningen

Van Directie Schadeherstel Groningen

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000255596

Datum
27 maart 2025

Opgesteld door

Bijlage(n)
1

nota

Bewijsvermoeden omgeving Norg

Aanleiding

Tijdens het commissiedebat Herstel Groningen van 19 maart hebben de leden Vedder (CDA) en Holman (NSC) gevraagd naar de toepassing van het wettelijk bewijsvermoeden door het IMG in de omgeving van Norg, naar aanleiding van een signaal van een bewoner.

U bent verzocht hier schriftelijk uitgebreider op te reageren. U kunt in uw schriftelijke reactie niet ingaan op individuele casuïstiek, wel kunt u ten algemene ingaan op de schadeafhandeling en het bewijsvermoeden in de omgeving van Norg.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met het verzenden van de brief in de bijlage.

Kern

- In bijgevoegde brief geeft u aan dat:
 - Het wettelijk bewijsvermoeden inhoudt dat alle fysieke schade aan gebouwen en werken die naar haar aard zou kunnen zijn veroorzaakt door de voormalige gaswinning uit het Groningenveld of de gasopslagen bij Norg en Grijpskerk (hierna: de gaswinning), wordt vermoed dat te zijn
 - Het IMG toetst na een melding of het gebouw waarvoor de aanvraag wordt gedaan in het effectgebied ligt en daarmee het bewijsvermoeden van toepassing is.
 - Daarbij wordt onder andere gekeken naar trillingen. Ook kijkt het IMG naar het bouwjaar van het pand.
 - Dit is om vast te stellen of sinds de bouw van de woning een beving heeft plaatsgevonden die tot schade zou kunnen leiden. Voor de meeste woningen gaat het dan om de aardbeving van Huizinge uit 2012.
 - Om te bepalen of een woning in het effectgebied ligt en het bewijsvermoeden van toepassing is kijkt het IMG ook of een pand schade door indirecte effecten van diepe bodemdaling (IEDB) kan hebben.
 - Dit komt in een aantal specifieke risicogebieden voor.
 - Het bouwjaar is dan niet relevant, aangezien dit een continu proces is.
 - Andere mogelijke effecten van de gaswinning, zoals directe effecten van diepe bodemdaling of gecombineerde effecten van verschillende mijnbouwactiviteiten, heeft het IMG laten onderzoeken.

- Daaruit volgde dat deze effecten niet tot schade aan gebouwen kunnen leiden. Alleen de mogelijke gestapelde effecten met zoutwinning worden nog nader onderzocht.
- Per 1 januari 2024 zijn middels een AMvB twee gebieden waar het IMG de schadeafhandeling eerder had stopgezet, waaronder in de omgeving van Norg, weer toegevoegd aan het gebied waar het bewijsvermoeden in elk geval van toepassing is. Hier hebben geen aardbevingen door de gaswinning plaatsgevonden die tot schade hebben kunnen leiden en in het grootste deel van het gebied ook geen indirecte effecten van diepe bodemdaling.
- Het IMG heeft daarop besloten de werkwijze zoals die wordt toegepast in de rest van het effectgebied, waaronder een toets op bouwjaar in verband met bevingen, door te trekken naar deze gebieden om geen onwenselijke verschillen te laten ontstaan. Dit betekent dat ook hier het bouwjaar van de woning onderdeel is van de toets of het bewijsvermoeden van toepassing is. Als deze toets niet zou worden uitgevoerd, zou dit immers tot de situatie kunnen leiden dat in deze gebieden meer schades worden vergoed dan binnen het oorspronkelijke effectgebied (bijvoorbeeld bij nieuwbouwwoningen).
- Dit alles geeft geen aanleiding om aan te nemen dat het IMG het bewijsvermoeden verkeerd toepast in de omgeving van Norg.
- Wel is er ten algemene sprake van onrust en scepsis over de schadeafhandeling in de omgeving van Norg, zie toelichting voor nadere duiding.

Onze referentie

Datum

27 maart 2025

Toelichting

Onrust bewoners

- Sommige bewoners in de omgeving van Norg hebben schade aan hun woning en vermoeden – gelet op de ligging in de nabijheid van zowel het Groningenveld als de gasopslag – dat de schade hierdoor is veroorzaakt. Diverse onderzoeken tonen aan dat de oorzaak van deze schades niet altijd gaswinning is, maar hier hebben bewoners soms weinig vertrouwen in.
- Ook is er in dit gebied sprake geweest van gewijzigde begrenzing in het effectgebied, en zijn er schadedossiers die al lang op zich laten wachten. U hebt dit recent nog onder de aandacht gebracht van het IMG.
- Tot slot loopt er een verzoek tot winning van het gas uit de gasopslag wat door de minister van Klimaat en Groene Groei nog beoordeeld moet worden.
- Al deze factoren leiden tot onrust over en gebrek aan vertrouwen in het systeem van schadeafhandeling. Open blijven voor gesprek met bewoners is daarom belangrijk voor zowel het ministerie als het IMG.

Onderzoek naar schade en monitoring omgeving gasopslag Norg

- In het gehele effectgebied en dus ook in de omgeving van de gasopslag Norg is er veel onderzoek gedaan naar de oorzaken van schade en de relatie met de gaswinning. Dit leidt tot de conclusie dat niet alle aanwezige schade te relateren is aan de gaswinning.
- Specifiek voor Norg geldt dat het relatief ver ligt van Groningenveld waardoor aardbevingen daar minder sterk zijn geweest. Ook de gasopslag zelf veroorzaakte geen aardbevingen die tot schade konden leiden. Zorgen van bewoners gaan dan ook vooral over andere schademechanismen, zoals diepe bodemdaling en -stijging door het gebruik van de gasopslag en de combinatie met effecten van andere mijnbouwactiviteiten, zoals winning uit kleine velden. Hier is daarom uitgebreid onderzoek naar gedaan, door onder meer TU Delft en Deltares en middels het recent opgeleverde GEMMA-onderzoek.

- Dit laat tot op heden zien dat in één specifiek deelgebied in de omgeving van Norg de indirecte effecten van diepe bodemdaling ten gevolge van de gaswinning kunnen leiden tot schade.
- Extra onderzoek, zoals de in opdracht van het ministerie uitgevoerde peerreview, heeft tot op heden nauwelijks geleid tot meer begrip en tevredenheid. De extra onderzoeken scheppen ook verwachtingen over de schadeafhandeling, terwijl de kans op een hogere schadevergoeding in de toekomst klein is.
- Sinds Nij Begun wordt een groot deel van de problematiek ondervangen doordat bewoners kunnen kiezen voor schadeherstel zonder onderzoek naar de oorzaak (daadwerkelijk herstel) en de verhoogde vaste vergoeding.
- In het omgevingstraject Norg wordt ook samen met de omgeving gewerkt aan een aanvullend monitoringsplan om tegemoet te komen aan de zorgen van bewoners.
- Daarnaast zal het IMG als daartoe aanleiding is altijd de nieuwste kennis en inzichten gebruiken om hun werkwijze aan te passen. Daarbij kijken zij bijvoorbeeld ook naar onderzoeken van het Kennisprogramma Effecten Mijnbouw.

Onze referentie

Datum

27 maart 2025